

Obsah

Předmluva	5
Úvod	11
Část A: Základy	
I. Druhy mikrofonů a sluchátek	13
1. Stanovení pojmů mikrofon, sluchátko, telefonní přístroj atd.	13
2. Mikrofony pro telefonní účely	14
a) Uhlový mikrofon	14
b) Magnetický mikrofon, dynamický mikrofon, krystalový mikrofon	15
c) Kondenzátorový mikrofon	16
d) Dotykový nebo hrdelní mikrofon	17
e) Mikrofonní mluvítka	18
3. Telefonní sluchátka	18
a) Magnetické sluchátko	18
b) Dynamické sluchátko	20
c) Krystalové sluchátko	20
d) Miniaturní sluchátko	21
e) Kostní sluchátko	21
f) Sluchátkové víčko	22
II. Požadavky kladené na mikrofon, sluchátko a telefonní přístroj	23
4. Základní požadavky přímo vyplývající z použití	23
5. Fyzikálně technické požadavky	23
a) Přiměřená hlasitost	24
b) Minimální útlumové zkreslení	24
c) Minimální nelineární zkreslení	24
d) Příznivý poměr akustického signálu k hluku nebo užitečnéms k hlukové ems	24
e) Minimální rušivé napětí.	24
f) Stálost všech vlastností.	25
III. Vysvětlení používaných pojmů a měřených veličin	25
6. Potřebnost akustických měření	25
7. Objektivní a subjektivní měření	25
8. Měření veličiny a pojmy při objektivním měření	26
a) Zvukové pole, akustický tlak, intenzita zvuku atd.	26
b) Měření akustického tlaku	31
c) Akustická bezodrazná komora, dozvuková komora	31
d) Činitel přenosu, citlivost, směrová charakteristika	32
e) Kmitočtová analýza, činitel harmonického zkreslení, činitel intermodulačního zkreslení	35

f) Provozní útlum, vložný útlum	37
g) Místní vazba, provozní útlum místní vazby	38
h) Úroveň. Úroveň napětí, proudu, výkonu	38
i) Rušivé napětí, hluk mikrofonu, psfometrické napětí	39
9. Měřené veličiny a pojmy při subjektivním měření	40
a) Vztažený útlum	40
b) Vztažený útlum místní vazby	41
c) Hladina hlasitosti	41
d) Srozumitelnost	42
e) Počet opakování	43
f) Útlum srozumitelnosti	43
g) Metoda dobrých zdání	44
10. Používané jednotky	44
a) Elektrické veličiny	44
b) Akustické veličiny	45
c) Smíšené veličiny	46
d) Logaritmické míry. Neper a decibel, fón	46
e) Způsob psaní rovnic	48

Část B: Měření

IV. Měření mikrofonů	49
11. Odpor	49
a) Úhlový mikrofon	49
b) Ostatní mikrofony	52
12. Činitel přenosu	53
a) Měření ve volném zvukovém poli	53
b) Měření s umělými ústy	55
c) Měření v tlakové komůrce	55
d) Měření v závislosti na kmitočtu	56
e) Měření v závislosti na akustickém tlaku	58
f) Záznamové měřicí zařízení s regulační akustického tlaku	59
g) Měření při buzení kmitočtovým spektrem	62
h) Měření kmitočtovým spektrem a analýza	63
13. Citlivost	65
14. Směrová charakteristika, závislost na poloze	66
15. Charakteristika vybuzení	68
16. Činitel harmonického zkreslení (útlum harmonického zkreslení), činitel intermodulačního zkreslení	73
17. Zakmitávací jevy	75
18. Příjem hluku	77
19. Hluk uhlového mikrofonu	78
20. Další měření mikrofonů	79
V. Měření sluchátek	79
21. Odpor	79
a) Stejnoseměrný odpor	79
b) Zdanlivý odpor	80
22. Činitel přenosu	83
a) Měření na lidském uchu	83
b) Měření s umělým uchem	84
c) Měření v závislosti na kmitočtu, záznamové měřicí zařízení	87
d) Měření subjektivním porovnáním	88
e) Měření kmitočtovým spektrem	89
23. Citlivost	89

24.	Charakteristika vybuzení	90
25.	Činitel harmonického zkreslení (útlum harmonického zkreslení)	91
26.	Zakmitávací jevy	91
27.	Stínění proti hluku	92
28.	Další měření sluchátek	93
VI.	Měření telefonních přístrojů	93
29.	Odpor	93
	a) Stejnoseměrný odpor	93
	b) Indukčnost	93
	c) Převod	94
	d) Zdánlivý odpor	95
30.	Činitel přenosu	96
	a) Vysílací činitel přenosu	96
	b) Příjmací činitel přenosu	97
	c) Činitel přenosu místní vazby	98
	d) Záznamové měřicí zařízení	99
	e) Měření obvodu přístroje spolu s mikrofonem, popřípadě sluchátkem	99
31.	Provozní útlum	101
	a) Vysílací provozní útlum	101
	b) Příjmací provozní útlum	101
	c) Provozní útlum místní vazby	102
32.	Psofometrické napětí	102
33.	Další objektivní měření na telefonních přístrojích: činitel harmonického zkreslení, zakmitávací jevy	104
34.	Vztažný útlum	105
	a) Způsob měření	105
	b) Všeobecná pravidla pro měření	108
	c) Objektivní měřič vztažného útlumu	111
35.	Měření srozumitelnosti	113
	a) Všeobecné pokyny	113
	b) Měřicí četa	113
	c) Tabulky logatomů	113
	d) Kontrola měřicí čety	115
	e) Výstavba pracoviště	117
	f) Další podmínky pro měření	119
36.	Počet opakování	120
37.	Útlum srozumitelnosti	122
	a) Všeobecné pokyny	122
	b) Podmínky měření	122
	c) Způsob měření	123
	d) Počet logatomů	123
	e) Vyhodnocení výsledků měření	124
38.	Měření metodou dobrých zdání	126

Část C: Popis některých speciálních měřicích zařízení

VII.	Záznamové zařízení umožňující měření činitele přenosu mikrofonů, sluchátek a čtyřpólů	131
39.	Uspořádání a zapojení přístrojů	131
40.	Cejchování	133
41.	Postup při měření	134
	a) Měření mikrofonů	134
	b) Měření sluchátek	134

	c) Měření telefonních přístrojů	134
42.	Ostatní záznamová měřicí zařízení	135
VIII. Základní srovnávací soubor SFERT a srovnávací soubory		135
43.	Vysílací část	136
44.	Vedení	137
45.	Přijímací část	137
46.	Cejchování	137
	a) Cejchování mikrofonu	137
	b) Cejchování sluchátka	139
IX. Pracovní soubory		139
47.	SETAC	139
48.	SETAB	139
49.	SETEM	140
50.	SETED	140
51.	Zjednodušený srovnávací soubor	141
X. Podmínky předepsané pro srovnávací soubor		141
52.	Vysílací část	141
	a) Rozměry mikrofonu	141
	b) Činitel přenosu mikrofonu a jeho zesilovače	141
	c) Výstup zesilovače	143
	d) Akustický tlak při vysílání	143
53.	Vedení	143
54.	Přijímací část	144
	a) Rozměry sluchátka	144
	b) Činitel přenosu sluchátka a jeho zesilovače	144
	c) Vstup zesilovače	145
XI. Objektivní měřič vztažného útlumu podle Brauna		146
55.	Tónový generátor	146
56.	Umělá ústa	147
57.	Umělé ucho	148
58.	Zařízení k vyhodnocení vztažného útlumu	149
59.	Cejchování přístrojů	149
60.	Postup při měření	150
61.	Přídavné přístroje	152
XII. Srovnávací soubor ARAEN (SRAEN)		152
62.	Vysílací část	153
63.	Vedení	153
64.	Přijímací část	153
65.	Cejchování	153
66.	Normální nastavení souboru ARAEN	154
67.	Přídavná zařízení	156
68.	Ostatní srovnávací soubory	156
Dodatek		
	Seznam použitých značek	157
	Seznam literatury	161
	Rejstřík	171